

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**Au nom d'Allâh,
Le Compatissant, Le Miséricordieux**

فزانہ

سال دوم دورہ راہ بنیائی تحصیلی
مرحلہ دوم تعلیمات عمومی

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی

نام کتاب : فرانسه دوم راهنمایی - ۱۳۰

مؤلفان : ژیلبرت فاطمی، دکتر مهوش قویی

بازنگری و اصلاح : عفت‌السادات شهرتاش

زیرنظر : کمیته برنامه‌ریزی گروه زبان فرانسه

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹،

وبسایت: www.chap.sch.ir

نقاش: محمدحسن معماری

صفحه‌آرا: خدیجه محمدی

طراح جلد: علیرضا رضائی‌کُر

ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

تلفن: ۴۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۱۳۴۴۵/۶۸۴

جایخانه: راوی

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ سوم ۱۳۹۰

حق چاپ محفوظ است.

پیشتر به زبان (خارجی) احتیاج نبود. امروز احتیاج
است. باید زبان‌های زندهٔ دنیا جزو برنامهٔ تبلیغات
مدارس باشد... امروز مثل دیروز نیست که صدای ما
از ایران بیرون نمی‌رفت. امروز ما می‌توانیم در ایران
باشیم و در همه جای دنیا با زبان دیگری تبلیغ کنیم.
امام خمینی «قدس سرّه الشریف»

بسمه تعالی

سخنی با دبیران محترم

کتاب حاضر که مبتنی بر روش نیمه سمعی و بصری است برای نوجوانان حدود ۱۲ سال که هنوز شناختی از زبان فرانسه و نوشتار آن ندارند تألیف شده است.

این روش با روش‌های قدیمی که براساس دستور زبان برنامه‌ریزی شده و شامل درک کلمه به کلمه جملات است تفاوت دارد. این روش مانند روش‌های سمعی و بصری بر پایه درک تصاویر و تکرار گفت و شنودها و توضیح آن‌ها بنا شده است.

هدف ما از این روش این است که دانش‌آموزان قبل از هر چیز صحبت کردن را بیاموزند و این امر فقط با صحبت کردن ممکن خواهد بود. به این منظور سعی کرده‌ایم که از تصاویر استفاده کرده و گفتگوهای همراه با تصاویر داشته باشیم.

با وجود این، علی‌رغم روش‌های کاملاً سمعی و بصری، ما متن‌های (متون) گفت و شنود را نیز همراه این تصاویر پیشنهاد می‌کنیم تا دانش‌آموزان بتوانند در ضمن یادگیری، نوشتن را نیز بیاموزند. اما برای این که دانش‌آموزان در هنگام خواندن متن دچار اشکال نشوند، قبل از این که خواندن را بیاموزند باید عمل به حافظه‌سپاری انجام گیرد. به این صورت که معلم تا وقتی که دانش‌آموزان درس را از حفظ یاد نگرفته‌اند نباید متن را در اختیارشان قرار دهد. بعد از حفظ کردن نوبت قرائت خواهد رسید.

در انتخاب تصاویر سعی کرده‌ایم که تا حد امکان تصاویرمان گویا باشند و دبیر محترم نیز باید سعی کند توضیحات لازم را در مورد آن‌ها به زبان فرانسه بدهد (مخصوصاً معلم باید بتواند با حرکات بدن و دست و صورت و نمایش حالات و افعال لازم معنی جملات را قبل از این که دانش‌آموزان شروع به خواندن کنند به آن‌ها بیاموزد). با استفاده از یک نوع بازی فشرده سؤال و جواب شفاهی، دانش‌آموزان به سرعت یاد خواهند گرفت تا از ضمایر، فعل‌ها و غیره استفاده نمایند.

از دبیران محترم می‌خواهیم که این مراحل را به ترتیب رعایت نمایند: گوش فرادادن، تکرار کردن، توضیح دادن، قرائت کردن، مجدداً به‌طور شفاهی توضیح دادن و سپس با نوشتن توضیح دادن. به تجربه ثابت شده است که این تکرار مکررات می‌تواند نتایج خوبی را به همراه داشته باشد.

محتویات این کتاب عمدتاً مربوط به یک خانواده متوسط ایرانی به نام خانواده دبیری است. این خانواده دارای سه فرزند به اسامی کریم، مینا و علی هستند. نام کریم و مینا در سراسر کتاب بیش از سایر اسامی تکرار شده است و می‌توان گفت کریم و مینا قهرمانان اصلی این کتاب هستند. بیش‌تر شخصیت‌های این کتاب را بچه‌هایی تشکیل می‌دهند که با وجودی که فرانسه صحبت می‌کنند اما فرانسوی نیستند. برای بزرگسالان ما ممکن است این امر مصنوعی به نظر برسد ولی دانش‌آموزان که هنوز در سن نوجوانی هستند خیلی خوب می‌توانند خود را در موقعیت قهرمانان کتاب قرار دهند و حالات آن‌ها را درک کنند.

در مورد روش تعلیم و تربیتی ارائه شده در کتاب همان طور که گفتیم از یک روش نیمه سمعی و بصری استفاده گردیده که شامل درک مطلب شفاهی، قرائت، درک نوشتاری و سپس نوشتن است. به همین جهت ما اهمیت فراوانی به تصاویر و گفت و شنودها داده ایم و سعی کرده ایم از روش های قدیمی پرهیز کنیم: یعنی ترجمه کردن و تدریس دستور زبان به صورت سیستماتیک.

این روش همان طور که قبلاً هم گفته شد دانش آموزانی را دربر می گیرد که هیچ گونه شناختی از نوشتن لاتین ندارند. بنابراین چهار درس اول شفاهی خواهد بود و در این چهار درس فقط صداها به آن ها آموزش داده می شود. از درس چهارم به بعد هریک از درس ها شامل: یک گفت و شنود همراه با تصاویر و سؤالات شفاهی، قرائت متن ها همراه با سؤالات شفاهی و تمرین های کتبی، یک درس گرامر و تمرین ها، یک دیکته، مدل های نوشتاری، یادگیری اعداد و شمارش است.

در این کتاب سعی شده است از کلمه و ترکیب های ساده و معمولی استفاده گردد و موقعیت های انتخاب شده رایج باشند. امیدواریم که مورد توجه دانش آموزان قرار گیرد. اولین کلماتی که یادگیری اش ضروری به نظر می رسد در همان برخورد اول معلم با شاگرد در درس مقدماتی به او یاد داده می شود. البته بعد از این که طریقه نوشتن صداها و مختلف یاد داده شد، معلم می تواند این کلمات را بنویسد. زمان مناسب برای نوشتن به تشخیص معلم خواهد بود. هر وقت حس کند که دانش آموزان آمادگی لازم را برای نوشتن پیدا کرده اند آن وقت کلمه های لازم را برایشان خواهد نوشت. کلماتی را که در متن درس نیستند اما در تمرین ها و دیکته ها گنجانیده شده اند معلم باید با حرکات مختلف دست و صورت و بدن، کشیدن اشکال مختلف، بیان کردن رفتار و گفتار با تقلید حرکات مناسب و نمایش تصویر و یا مثال های مختلف، بدون این که آن ها را ترجمه کند، توضیح دهد.

به طور خلاصه، با معرفی داستان کتاب در چند بخش و یا معرفی خانواده ای ایرانی دارای بچه های هم سن و سال دانش آموزان، سعی کرده ایم روشی پرتحرک ایجاد نماییم.

با یاد دادن کلمه و ترکیب های ساده همراه با شکل، منظورمان این بوده است که دانش آموزان صحبت کردن فرانسه را فراگیرند. به علاوه سعی کرده ایم که نکات دستوری لازم نیز به آن ها یاد داده شود تا دانش آموزان بر طبق اصول و قوانین فرانسه روش نوشتن را بیاموزند.

امید است با همت دبیران محترم و کوشش دانش آموزان عزیز آموزش این درس با بهترین و آسان ترین روش صورت گیرد. این کتاب دارای کتاب کار دانش آموز (کتاب تمرین) دوره راهنمایی و نرم افزار آموزشی صوتی نیز می باشد.

همچنین در ادامه به منظور آموزش مفیدتر زبان فرانسه در آینده نزدیک، نظر شما همکار محترم را به چشم انداز آموزش زبان های خارجی معطوف می داریم.

چشم انداز آموزش زبان های خارجی

با لطف و مدد الهی، همسو با برنامه ریزی های جدید به منظور بستر سازی مناسب برای ایجاد تحول بنیادین در نظام آموزشی - تربیتی کشور، در گروه زبان های خارجی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، نظریه و

رویکردی نوین و نوآورانه مورد توجه صاحب‌نظران و کارشناسان قرار گرفت.

در این رویکرد، ضمن توجه به اهمیت پرداختن به چیستی، چرایی و چگونگی فعالیت‌های آموزشی – تربیتی آموزش کیفی و توان‌مهارت‌های چهارگانه زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن) و کیفی‌سازی آموزش مهارت‌های یادگیری نیز مدنظر است. در این راستا، فراگیرندگان باید متفکرانه، عاقلانه و عالمانه از یک سو، و با نگاهی دو سویه، هدفمند و ارزش‌مدار از سویی دیگر، فعالانه و آگاهانه، مهارت‌آموزی کنند.

به منظور دستیابی به زیبایی‌شناسی فطری، تألیف کتاب‌های درسی جدید رویکردی تفکرگرا، تعقل‌محور و خودشکوف‌دار و در آن ایجاد ارتباطی سالم، با نشاط، ارزش‌مدار، هدفمند، فعال، پویا، معنادار، دوسویه و تأثیرگذار، مورد تأکید است. در برنامه‌ریزی‌های جدید، رویکرد تألیف کتاب‌های زبان‌های خارجی به ویژه زبان انگلیسی، از نگاهی علمی – معرفتی، منطقی و فرهنگی برخوردار است که در واقع ارزش‌های هویتی اسلامی – ملی‌مان را در بر دارد. این برنامه، کیفی‌سازی آموزش زبان را با نگرشی توحیدی نسبت به تنظیم اهداف، محتوا، روش یاددهی، ارزش‌یابی فرآیندی و... نیز پوشش می‌دهد.

در این رویکرد، پیام‌های آموزشی – تربیتی از مرز مفاهیم پیشتر می‌روند و کاربردی می‌شوند. فراگیرندگان در فضای آموزشی – تربیتی و کلاس درس، مصرف‌کننده صرف اطلاعات دریافتی نیستند، بلکه خود می‌توانند ناقد و تحلیل‌گر محتوای آموزشی باشند و بر رشد فرایندی فعالیت‌های علمی – معنوی در مشارکتی معنادار بیفزایند و هم‌افزایی کنند.

همچنین در برنامه‌ریزی‌های جدید بسته‌های آموزشی – تربیتی، علاوه بر کتاب درسی به عنوان منبع اصلی، کتاب کار و نرم‌افزار آموزشی برای خودآموزی فراگیرندگان، کتاب راهنمای معلم، و فعالیت‌های جانبی و مکمل دیگری از جمله معرفی سایت‌های مفید و فیلم‌های زیرنویس‌دار دو یا سه زبانه، سی‌دی‌ها و کتاب‌های آموزشی – تربیتی و تولیدات جدید و... نیز مورد توجه است.

لذا در امر آموزش، علاوه بر توجه به کیفی‌سازی مهارت‌های یادگیری و مهارت‌های دریافتی، توجه به مهارت‌های تولیدی به‌ویژه سخن گفتن و نگاشتن، ضمن دقت در فلسفه آموزش و فراگیری و همچنین تقویت نگاه و روحیه پرسش‌گری و پاسخ‌گویی مسئولانه و... ملاک فعالیت‌هاست تا ویژگی‌های انسان از دیدگاه قرآن حکیم (تفکر، تعقل، علم، ایمان به خالق هستی‌بخش، عمل صالح و اخلاق نیکو) در فرد متبلور شوند و فراگیری معنادار به تغییر رفتار مستمر و پایدار در مسیر الهی بینجامد. در برنامه‌ریزی‌های جدید سعی شده است، ضمن ایجاد نشاط علمی در فضای آموزشی – تربیتی، رشد تربیت علمی – معرفتی و تعمیق فعالیت‌های مفید فرهنگی، به‌ویژه فرهنگ‌سازی برای تولید محتوا، مدنظر قرار گیرد. به‌علاوه، بر توسعه انسانی فطرت‌گرا، گسترش زیباشناسی فطری، اهمیت و جایگاه علم و معرفت کاربردی در زندگی تأکید شود و در راستای چشم‌انداز ۲۰ ساله نظام جمهوری اسلامی ایران، برای رشد و تعالی ارتباطات انسانی – اجتماعی جامعه بشری، ارتباطات زبانی را ارزش‌مدار، تأثیرگذار، مفید و خودباورانه سازد. توفیق شما را از درگاه احدیت خواهیم.

گروه درسی زبان‌های خارجی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی